

Tabellenboek bij bericht panel Psychisch Gezien: kijk op ambulante zorg

Lex Hulsbosch
Caroline Place
Harry Michon

Inhoudsopgave

Algemene toelichting	3
Legenda bij tabellen	4
Deel 1 - Algemene gegevens	5
Deel 2 – Algemene visie en verwachtingen over de persoonlijke situatie	7
Deel 3 - Beddenafbouw	8
Deel 4 – Versterking van de ambulante zorg	9
Deel 5 – Meer taken naar gemeenten	10
Deel 6 – Belangrijker rol voor huisarts en POH-GGZ	11
Deel 7 – Meer ondersteuning vanuit het eigen sociale netwerk	12
Deel 8 – Overige vragen	13
Deel 9 – Extra analyses	15

Algemene toelichting

In dit tabellenboek zijn alle aantallen en percentages voor het onderdeel “Veranderingen in de zorg” vande zesde peiling van het panel Psychisch Gezien terug te vinden. Deze peiling is in het najaar van 2014 gehouden.

Aan de zesde peiling hebben 732 leden meegedaan.

	Aantal deelnemers	Totaal aantal benaderde panelleden	Respons
Aantallen ten tijde van de zesde peiling (2014)	732	949	77%

Legenda bij tabellen

%	=	percentage
n	=	het aantal leden waarop een bepaald kenmerk betrekking heeft
N	=	het totaal aantal leden waarover een bepaald kenmerk is geanalyseerd
M	=	gemiddelde
SD	=	standaarddeviatie
Min	=	minimum
Max	=	maximum
p	=	overschrijdingskans

Deel 1 - Algemene gegevens

Tabel 1.1 Algemene gegevens ten tijde van aanmelding bij het panel (informatie uit de instroomvragenlijst)

	N	n (%)
Vrouw	729	512 (70)
Autochtoon	721	624 (87)
Verblijf psychiatrische instelling	730	32 (4)
Verblijf RIBW	731	50 (7)
Verblijf psychiatrische instelling en/of RIBW	732	77 (11)
Klachten langer dan 2 jaar	722	692 (96)
Medicijngebruik	730	623 (85)
Medicijngebruik op voorschrift van arts	730	608 (83)
Belemmeringen door medicijngebruik (selectie: de leden die medicijnen gebruiken)	614	440 (72)
Beperkingen op het gebied van wonen	705	338 (48)
Beperkingen in het werken of leren	707	619 (88)
Beperkingen in de sociale contacten	716	556 (78)
Actuele psychische gezondheid: mentaal ongezond afgelopen 4 weken (gemeten met de MHI-5)	717	506 (71)

Legenda: % = percentage; n = het aantal leden waarop een bepaald kenmerk betrekking heeft; N = het totaal aantal leden waarover een bepaald kenmerk is geanalyseerd; M = gemiddelde; SD = standaarddeviatie; Min = minimum; Max = maximum; p = overschrijdingskans

Tabel 1.2 Algemene gegevens ten tijde van de peiling: cliënt bij een GGZ instelling

	N	n (%)
Cliënt bij een GGZ-instelling	729	478 (66)

Tabel 1.3 Algemene gegevens ten tijde van de peiling: hoe wonen panelleden

	N	n (%)
Zelfstandig	727	635 (87)
In een GGZ-instelling (langdurig verblijf)	727	10 (1)
In een beschermde woonvorm (RIBW)	727	28 (4)
Begeleid zelfstandig wonen (RIBW)	727	28 (4)
Maatschappelijke Opvang	727	1 (1)
Anders	727	25 (3)

Tabel 1.4 Algemene gegevens ten tijde van de peiling: leeftijd

	N	M (SD)	Min	Max
Leeftijd	724	48 (11,8)	16	91

Deel 2 – Algemene visie en verwachtingen over de persoonlijke situatie

Tabel 2.1 Hoe kijkt u over het algemeen aan tegen...?

	N	Zeer positief	Positief	Positief en negatief	Negatief	Zeer negatief	Geen mening / weet ik niet
		n (%)	n (%)	n (%)	n (%)	n (%)	n (%)
a. Beddenafbouw	723	24 (3)	61 (8)	190 (26)	177 (25)	209 (29)	62 (9)
b. Versterking van de ambulante zorg	720	74 (10)	216 (30)	277 (39)	76 (11)	36 (5)	41 (6)
c. Meer taken naar gemeenten	719	12 (2)	53 (7)	200 (28)	177 (25)	186 (26)	91 (13)
d. Belangrijker rol voor huisarts en POH-GGZ	715	76 (11)	214 (30)	201 (28)	118 (17)	69 (10)	37 (5)
e. Meer ondersteuning vanuit het eigen sociale netwerk	717	27 (4)	88 (12)	266 (37)	147 (21)	151 (21)	38 (5)

Tabel 2.2 Welke invloed denkt u dat het zal hebben op uw persoonlijke situatie?

	N	Zeer positief	Positief	Positief en negatief	Negatief	Zeer negatief	Geen invloed	Geen mening / weet ik niet
		n (%)	n (%)	n (%)	n (%)	n (%)	n (%)	n (%)
a. Beddenafbouw	719	13 (2)	21 (3)	66 (9)	113 (16)	66 (9)	361 (50)	79 (11)
b. Versterking van de ambulante zorg	719	35 (5)	169 (24)	126 (18)	48 (7)	21 (3)	248 (35)	72 (10)
c. Meer taken naar gemeenten	715	7 (1)	28 (4)	84 (12)	146 (20)	76 (11)	258 (36)	116 (16)
d. Belangrijker rol voor huisarts en POH-GGZ	713	28 (4)	142 (20)	92 (13)	94 (13)	67 (9)	200 (28)	90 (13)
e. Meer ondersteuning vanuit het eigen sociale netwerk	716	13 (2)	71 (10)	131 (18)	135 (19)	114 (16)	197 (28)	55 (8)

Deel 3 - Beddenafbouw

Tabel 3.1 Kunt u aangeven in hoeverre u het eens bent met de volgende stellingen?

		N	Helemaal niet mee eens	Niet mee eens	Niet eens / niet oneens	Mee eens	Helemaal mee eens
			n (%)	n (%)	n (%)	n (%)	n (%)
a.	Het is goed dat een deel van de opname- en verblijfplekken binnen GGz instellingen vervangen wordt door zorg in de eigen omgeving (ambulante zorg door professionals)	717	102 (14)	149 (21)	193 (27)	236 (33)	37 (5)
b.	Als er straks minder opname- en verblijfplaatsen zijn, is het wel noodzakelijk dat de ambulante zorg beter wordt	716	20 (3)	13 (2)	45 (6)	248 (35)	390 (55)
c.	Opname- en verblijfplekken zijn nodig en mogen niet worden afgebouwd	713	23 (3)	51 (7)	146 (21)	276 (39)	217 (30)
d.	Het is goed om mensen met psychische problemen minder vaak en korter op te nemen dan nu vaak gebeurt	714	80 (11)	144 (20)	275 (39)	163 (23)	52 (7)
e.	Het verminderen van opname- en verblijfplekken binnen de GGz zal leiden tot meer verwaarlozing en crisissituaties bij mensen met psychische problemen	716	13 (2)	41 (6)	144 (20)	272 (38)	246 (34)
f.	Door het verblijf op opname- en verblijfsafdelingen in de GGz raken mensen te ver verwijderd van hun dagelijkse bezigheden en contacten waardoor herstel en terugkeer in de samenleving belemmerd wordt	717	51 (7)	156 (22)	247 (34)	195 (27)	68 (10)
g.	De kwaliteit van de zorg op opname-afdelingen en verblijfsafdelingen moet verbeterd worden	719	13 (2)	17 (2)	193 (27)	284 (40)	212 (30)

Legenda: % = percentage; n = het aantal leden waarop een bepaald kenmerk betrekking heeft; N = het totaal aantal leden waarover een bepaald kenmerk is geanalyseerd; M = gemiddelde; SD = standaarddeviatie; Min = minimum; Max = maximum; p = overschrijdingskans

Deel 4 – Versterking van de ambulante zorg

Tabel 4.1 Kunt u aangeven in hoeverre u het eens bent met de volgende stellingen?

		N	Helemaal niet mee eens	Niet mee eens	Niet eens / niet oneens	Mee eens	Helemaal mee eens
			n (%)	n (%)	n (%)	n (%)	n (%)
a.	Ondersteuning door professionals in mijn eigen omgeving is beter dan opname of verblijf in een zorginstelling	716	35 (5)	71 (10)	243 (34)	264 (37)	103 (14)
b.	Er is meer ambulante ondersteuning nodig om te zorgen dat mensen met aanhoudende psychische problemen <i>zich zo zelfstandig mogelijk kunnen redden</i>	718	6 (1)	20 (3)	98 (14)	345 (48)	249 (35)
c.	Voor mensen met aanhoudende psychische aandoeningen is meer ambulante ondersteuning nodig <i>bij het vinden en behouden van opleiding of (vrijwilligers)werk</i>	714	5 (1)	19 (3)	137 (19)	333 (47)	220 (31)
d.	Voor mensen met aanhoudende psychische aandoeningen is meer ambulante <i>behandeling bij psychiatrische en psychische problemen</i> nodig	713	6 (1)	19 (3)	128 (18)	340 (48)	220 (31)
e.	Mensen met aanhoudende psychische aandoeningen zullen door de veranderingen in de zorg bij te veel verschillende organisaties moeten aankloppen voor ondersteuning	714	11 (2)	41 (6)	232 (33)	235 (33)	195 (27)
f.	Het huidige aanbod van ambulante ondersteuning is voldoende	713	100 (14)	254 (36)	250 (35)	82 (12)	27 (4)
g.	Ik verwacht niet dat er meer ambulante zorg komt	709	15 (2)	62 (9)	222 (31)	321 (45)	89 (13)
h.	Mensen met psychische aandoeningen kunnen zich ook prima redden met professionele zorg dichtbij huis in plaats van met een opname of verblijf binnen een zorginstelling	714	64 (9)	145 (20)	322 (45)	146 (20)	37 (5)

Legenda: % = percentage; n = het aantal leden waarop een bepaald kenmerk betrekking heeft; N = het totaal aantal leden waarover een bepaald kenmerk is geanalyseerd; M = gemiddelde; SD = standaarddeviatie; Min = minimum; Max = maximum; p = overschrijdingskans

Deel 5 – Meer taken naar gemeenten

Tabel 5.1 Kunt u aangeven in hoeverre u het eens bent met de volgende stellingen?

		N	Helemaal niet mee eens	Niet mee eens	Niet eens / niet oneens	Mee eens	Helemaal mee eens
			n (%)	n (%)	n (%)	n (%)	n (%)
a.	Ik verwacht dat de ondersteuning van mensen met psychische aandoeningen slechter wordt als er taken naar gemeenten gaan	715	4 (1)	34 (5)	160 (22)	320 (45)	197 (28)
b.	Ik denk dat de overheveling van taken naar gemeenten zal leiden tot minder vooroordelen over mensen met psychische aandoeningen	715	159 (22)	270 (38)	185 (26)	79 (11)	22 (3)
c.	Gemeenten hechten veel belang aan een goede ondersteuning van mensen met psychische aandoeningen	713	103 (14)	212 (30)	311 (44)	69 (10)	18 (3)
d.	Gemeenten zullen vooral willen bezuinigen op de taken die zij krijgen in de ondersteuning van mensen met psychische aandoeningen	708	20 (3)	34 (5)	184 (26)	276 (39)	194 (27)
e.	Ik denk dat gemeenten goed weten wat de zorgbehoeften zijn van mensen met psychische aandoeningen	715	292 (41)	255 (36)	121 (17)	35 (5)	12 (2)
f.	Doordat gemeenten meer de regie in handen krijgen, kan versnippering van de ondersteuning van mensen met psychische aandoeningen worden voorkomen.	714	138 (19)	197 (28)	281 (39)	81 (11)	17 (2)

Deel 6 – Belangrijker rol voor huisarts en POH-GGZ

Tabel 6.1 Ondersteuning vanuit de huisartsenpraktijk?

	N	Nee	Ja, een beetje	Ja, veel	Ja, heel veel
		n (%)	n (%)	n (%)	n (%)
Krijgt u vanwege uw psychische klachten ondersteuning vanuit uw huisartsenpraktijk? (uw huisarts of de praktijkondersteuner)	711	482 (68)	189 (27)	33 (5)	7 (1)

Tabel 6.2 Meer ondersteuning vanuit de huisartsenpraktijk gewenst?

	N	Nee	Ja, iets meer	Ja, veel meer	Ja, heel veel meer
		n (%)	n (%)	n (%)	n (%)
Zou u meer ondersteuning vanuit de huisartsenpraktijk willen?	712	447 (63)	201 (28)	39 (6)	25 (4)

Tabel 6.3 Kunt u aangeven in hoeverre u het eens bent met de volgende stellingen?

	N	Helemaal niet mee eens	Niet mee eens	Niet eens / niet oneens	Mee eens	Helemaal mee eens
		n (%)	n (%)	n (%)	n (%)	n (%)
a. Huisartsen en praktijkondersteuners zouden veel kunnen betekenen voor mensen met aanhoudende psychische aandoeningen	715	54 (8)	111 (16)	188 (26)	300 (42)	62 (9)
b. Mijn huisarts of praktijkondersteuner heeft geen tijd om mij goed te ondersteunen bij mijn psychische problemen	713	37 (5)	102 (14)	205 (29)	245 (34)	124 (17)
c. Als huisartsen een belangrijkere rol krijgen, kunnen mensen met aanhoudende psychische aandoeningen betere lichamelijke hulp krijgen	712	41 (6)	104 (15)	265 (37)	265 (37)	37 (5)
d. Het is goed dat een deel van de mensen met aanhoudende psychische aandoeningen onder behandeling van de huisarts komt in plaats van een GGz instelling	710	131 (19)	205 (29)	229 (32)	121 (17)	24 (3)
e. Mijn huisarts en/of praktijkondersteuner heeft voldoende kennis over psychiatrie en psychische aandoeningen	711	156 (22)	195 (27)	236 (33)	96 (14)	28 (4)

Legenda: % = percentage; n = het aantal leden waarop een bepaald kenmerk betrekking heeft; N = het totaal aantal leden waarover een bepaald kenmerk is geanalyseerd; M = gemiddelde; SD = standaarddeviatie; Min = minimum; Max = maximum; p = overschrijdingskans

Deel 7 – Meer ondersteuning vanuit het eigen sociale netwerk

Tabel 7.1 Kunt u aangeven in hoeverre u het eens bent met de volgende stellingen?

		N	Helemaal niet mee eens	Niet mee eens	Niet eens / niet oneens	Mee eens	Helemaal mee eens
			n (%)	n (%)	n (%)	n (%)	n (%)
a.	Het is goed om familie, vrienden of kennissen te betrekken bij de ondersteuning van mensen met psychische aandoeningen	707	56 (8)	121 (17)	202 (29)	274 (39)	54 (8)
b.	Ik denk dat mijn familie, vrienden of kennissen geen tijd zullen hebben om mij (meer) te helpen als dat nodig is	707	20 (3)	104 (15)	136 (19)	300 (42)	147 (21)
c.	Ik denk dat mijn familie, vrienden of kennissen graag bereid zouden zijn om mij (meer) te helpen	706	82 (12)	170 (24)	257 (36)	166 (24)	31 (4)
d.	Familie, vrienden of kennissen van mensen met psychische aandoeningen zullen zelf meer ondersteuning nodig hebben bij hun rol als mantelzorger	708	14 (2)	26 (4)	143 (20)	364 (51)	161 (23)
e.	Mensen met psychische problemen worden te veel afhankelijk gemaakt van hun familie, vrienden of kennissen als deze een belangrijkere rol moeten gaan spelen in de ondersteuning	708	18 (3)	66 (9)	158 (22)	288 (41)	178 (25)
f.	Ik denk dat het mensen met psychische aandoeningen helpt om meer onder de mensen te komen als familie, vrienden of kennissen een grotere rol gaan spelen in de ondersteuning	707	53 (8)	133 (19)	270 (38)	214 (30)	37 (5)
g.	Meer ondersteuning door familie, vrienden of kennissen in plaats van door professionals zal leiden tot minder stigmatisering	703	107 (15)	191 (27)	250 (36)	130 (19)	25 (4)
h.	Mensen met psychische aandoeningen zullen zelfredzamer worden als familie, vrienden of kennissen een belangrijker rol gaan spelen in de ondersteuning in plaats van GGz instellingen	707	125 (18)	218 (31)	227 (32)	116 (16)	21 (3)
i.	Ik verwacht dat mijn familie, vrienden of kennissen overbelast zouden raken als zij mij (nog meer) moeten ondersteunen	707	16 (2)	72 (10)	181 (26)	247 (35)	191 (27)

Legenda: % = percentage; n = het aantal leden waarop een bepaald kenmerk betrekking heeft; N = het totaal aantal leden waarover een bepaald kenmerk is geanalyseerd; M = gemiddelde; SD = standaarddeviatie; Min = minimum; Max = maximum; p = overschrijdingskans

Deel 8 – Overige vragen

Tabel 8.1 Verwachtingen over de toekomstige kwaliteit van zorg voor mensen met psychische aandoeningen

	N	Grote verbeteringen	Kleine verbeteringen	Blijft ongeveer gelijk	Kleine verslechtingen	Grote verslechtingen
Als u alles bij elkaar optelt, welke verwachtingen heeft u dan over de toekomstige kwaliteit van de zorg voor mensen met psychische aandoeningen?		n (%)	n (%)	n (%)	n (%)	n (%)
a. Korte termijn (2015)	708	13 (2)	52 (7)	88 (12)	253 (36)	302 (43)
b. Lange termijn (2020)	704	34 (5)	108 (15)	83 (12)	148 (21)	331 (47)

Tabel 8.2 Invloed van veranderingen op kansen en mogelijkheden

	N	Veel meer kansen	Meer kansen	Geen veranderingen	Minder kansen	Veel minder kansen
Als u alles bij elkaar optelt, welke invloed zullen deze veranderingen naar uw verwachting dan hebben op uw kansen en mogelijkheden om deel te nemen aan de samenleving?		n (%)	n (%)	n (%)	n (%)	n (%)
	704	22 (3)	91 (13)	222 (32)	236 (34)	133 (19)

Tabel 8.2 Als u alles bij elkaar optelt, wat roepen de voorgenomen veranderingen in de zorg dan bij u op? (meerdere antwoorden mogelijk)

		N	n (%)
a.	Hoop	713	82 (12)
b.	Onzekerheid	713	500 (70)
c.	Veiligheid	713	28 (4)
d.	Angst	713	294 (41)
e.	Boosheid	713	248 (35)
f.	Blijdschap	713	24 (3)
g.	Vertrouwen	713	48 (7)
h.	Spanning	713	359 (50)
i.	Andere gevoelens	713	136 (19)
j.	Ik heb hier geen speciaal gevoel bij	713	59 (8)

Deel 9 – Extra analyses

9.1 **Vraag: zijn het vooral panelleden die verwachten dat er ambulant niet wordt opgebouwd, die negatief tegenover de beddenafbouw staan? En omgekeerd: staan de panelleden die verwachten dat er ambulant wel wordt opgebouwd positief tegenover de beddenafbouw?**

Analyseren of er een verband is tussen de twee variabelen:

- H1 - Hoe kijkt u over het algemeen aan tegen het voornemen om het aantal opnameplaatsen en verblijfplaatsen in de GGz te verminderen?
Antwoordschaal:
 1. Zeer positief
 2. Positief
 3. Zowel positief als negatief
 4. Negatief
 5. Zeer negatief
 6. Geen mening/weet ik niet
- H6g - Ik verwacht niet dat er meer ambulante zorg komt.
Antwoordschaal:
 1. Helemaal niet mee eens
 2. Niet mee eens
 3. Niet eens/niet oneens
 4. Mee eens
 5. Helemaal mee eens

Met behulp van een Chi-kwadraat toets kijken of er een afhankelijkheid zit in de verdeling van de respons. Hiertoe worden beide bovenstaande variabelen dichotoom gemaakt, zodat er een 2X2-tabel kan worden gemaakt.

H1. Het wordt een dichotomie vanuit de uitgesproken negatieve (5. Heel negatief + 4. Negatief) en de uitgesproken positieve reacties (1. Zeer positief + 2. Positief). De antwoordcategorieën "Zowel positief als negatief" en "Geen mening/weet niet" worden buiten beschouwing gelaten.

H6g. Het wordt een dichotomie tussen de uitgesproken negatieve (5. Helemaal mee eens + 4. Mee eens) en de meer positieve reacties (1. Helemaal niet mee eens + 2. Niet mee eens). De antwoordcategorie "Niet eens/Niet oneens" wordt hier buiten beschouwing gelaten.

Dit levert de bijbehorende kruistabel en Chi-kwadraat toets op:

Ik verwacht niet dat er meer ambulante zorg komt (dichotoom) * Hoe kijkt u over het algemeen aan tegen het voornemen om het aantal opnameplaatsen en verblijfplaatsen in de GGz te verminderen? (dichotoom) Crosstabulation

			Hoe kijkt u over het algemeen aan tegen het voornemen om het aantal opnameplaatsen en verblijfplaatsen in de GGz te verminderen? (dichotoom)		Total
			Uitgesproken negatieve instelling tav beddenafbouw	Uitgesproken positieve instelling tav beddenopbouw	
Ik verwacht niet dat er meer ambulante zorg komt (dichotoom)	Meer positieve verwachting over opbouw ambulante zorg	Count	38	16	54
		Expected Count	45,3	8,7	54,0
		% within Ik verwacht niet dat er meer ambulante zorg komt (dichotoom)	70,4%	29,6%	100,0%
		% within Hoe kijkt u over het algemeen aan tegen het voornemen om het aantal opnameplaatsen en verblijfplaatsen in de GGz te verminderen? (dichotoom)	13,3%	29,1%	15,9%
		Std. Residual	-1,1	2,5	
	Uitgesproken negatieve verwachting over opbouw ambulante zorg	Count	247	39	286
		Expected Count	239,7	46,3	286,0
		% within Ik verwacht niet dat er meer ambulante zorg komt (dichotoom)	86,4%	13,6%	100,0%
		% within Hoe kijkt u over het algemeen aan tegen het voornemen om het aantal opnameplaatsen en verblijfplaatsen in de GGz te verminderen? (dichotoom)	86,7%	70,9%	84,1%
		Std. Residual	,5	-1,1	
Total		Count	285	55	340
		Expected Count	285,0	55,0	340,0
		% within Ik verwacht niet dat er meer ambulante zorg komt (dichotoom)	83,8%	16,2%	100,0%
		% within Hoe kijkt u over het algemeen aan tegen het voornemen om het aantal opnameplaatsen en verblijfplaatsen in de GGz te verminderen? (dichotoom)	100,0%	100,0%	100,0%

Pearson Chi-square = 8,569 ($df=1$), $p<.01$.

Het valt op dat de relatie tussen "Negatief tav beddenafbouw" en "negatief tav opbouw ambulant" erg sterk is; 247 van de 340 (73%) waarnemingen vallen in deze cel. Verder valt vooral op dat de relatie tussen "Positief tav beddenafbouw" en "Positief tav opbouw ambulante zorg" relatief sterk is. Het gestandaardiseerde residu van de chi-kwadraat toets is hier het hoogst (2,5) en de toets slaat hier dus het meest op uit. Het gaat om relatief weinig mensen in deze cel (16), maar dit is wel aanzienlijk hoger dan de verwachte waarde (8,7).

Kortom: uit deze toets blijkt dat beide relaties aanwezig zijn, al moet wel worden geconcludeerd dat het gros van de panelleden toch vooral negatief gestemd is over beide ontwikkelingen.

Legenda: % = percentage; n = het aantal leden waarop een bepaald kenmerk betrekking heeft; N = het totaal aantal leden waarover een bepaald kenmerk is geanalyseerd; M = gemiddelde; SD = standaarddeviatie; Min = minimum; Max = maximum; p = overschrijdingskans